

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

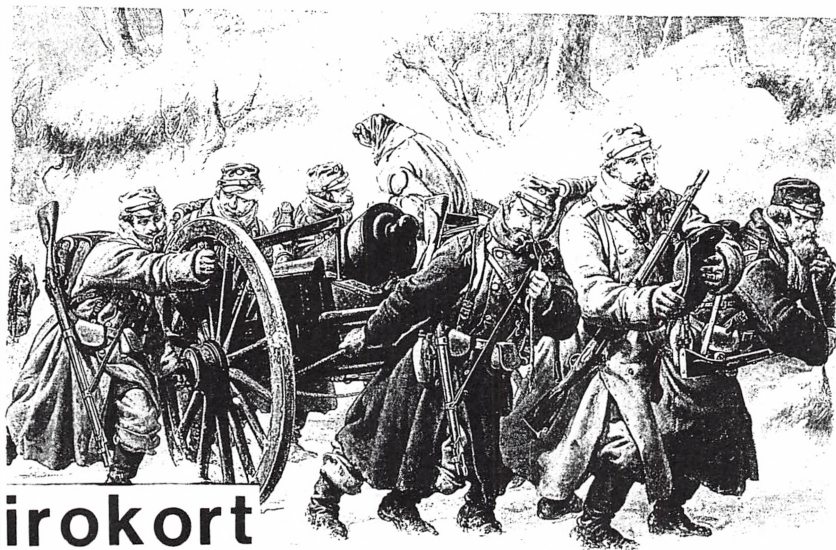
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Slægt & Staun

4. kvartal

1996:4

Krigen 1864 *De så det ske*

Girokort

indhæftet midt

i bladet

Meddelelse fra kassereren

Midt i bladet er indhæftet et girokort til betaling af kontingent for 1997. BELØBET ER KR. 100,00.

FOR SAMBOENDE MEDLEM BETALES EFTERFØLGENDE KR. 50,00.

Beløbet bedes betalt senest 1. februar 1997.

Herefter vil man efter 1 rykker blive slettet som medlem.

Sit medlemsnummer finder man trykt bag på dette blad over navnet. Først står 03090 KHC (det er bladets registreringsnummer) så følger medlemsnummeret - mellem nr. 00 og 500 - de sidste 3 nuller er til kontrol.

BLADABONNENTER betaler kr. 40,00 for 1997. Deres abonnementsnummer står også på bagsiden, men er mellem nr. 1000 og 1150.

Lone Wredstrøm

God Jul & Godt Nytaar

“Meddelelser fra Rigsarkivet”

Hvad står på filmlæsesalen

Mandag den 19. august 1996 blev der stillet fichekort fra alle landets kirkebøger før 1892 på Rigsarkivets læsesal. Kulturministeriets kulturfond havde bevilget 2,6 mio. kr. til det store projekt, der gik forud. Fichkortene er blevet produceret på grundlag af nyoptagelser af kirkebøgerne. De er blevet kopieret hos Kodak i Holland i 7 eksemplarer, der er opstillet på læsesalene på Rigsarkivet, på landsarkiverne i Viborg, Odense, Åbenrå og København og på Erhvervsarkivet i Århus. Det sidste sæt er blevet købt af Sammenslutningen af lokalhistoriske arkiver og fordelt mellem amtskredsene. Herefter kan forskere seks forskellige steder i landet studere kirkebøger fra hele landet, mens det tidligere kun var muligt på Rigsarkivet. Her er de gamle mormonfilm blevet så flittigt benyttet, at de nu er slidte og ridsede.

De nye fiche er blevet fordelt fra Statens Arkivers filmningscenter i Viborg. Men på Rigsarkivet har der været udført et stort arbejde med at kontrollere, sætte i fichemapper, mærke og nummerere. Dette er udført af arkivfuldmægtig Tove Glensdal, Elinor Bidstrup og Rudith Kannegaard. Kirkebogskortene er opstillet på langvæggen i filmlæsesalen i mapper, hvor hvert landsarkiv har sin farve:

Landsarkivet for Sjælland sort
Landsarkivet for Fyn rød
Landsarkivet for Nørrejylland grå
Landsarkivet for Sønderjylland grøn
Deres placering er mærket med 2 og 3 på oversigtstegningen på side 2.
Indgangsmaterialet til kirkebogsfichene er stillet op umiddelbart før fichemapperne. De er forskellige fra landsarkiv til landsarkiv, hvilket afspejler den forskellige registrerings-tradition.

Der har vist sig et særligt sønderjysk problem. I Sønderjylland blev der ikke påbudt nye kirkebøger i 1892. Derfor er ikke alle hovedbøger afleveret til Landsarkivet og derfor ikke medtaget i den nye filmning. Det betyder, at de nye fichekort ikke går så højt op som de gamle film. Derfor er vi gået i gang med at notere, hvilke film der ikke er dækket af fichekort. Disse film vil derefter atter blive opstillet på filmlæsesalen.

Vi har fabrikeret en låneseddel til hver plads. Den er blå og angiver bordets nummer. Når en fichemappe tages ud, sættes nummeret ind i stedet. Andre brugere kan så straks se, hvor fichemappen befinder sig.

Folketællingsfichene 1787 - 1850 og 1890 står som sædvanligt på den korte væg til højre for indgangsdøren. Hidtil har tællingen 1890 på fiche kun omfattet København, men købstæderne og landdistrikterne er netop blevet opstillet.

Nu håber vi blot, at vi bliver forskånet for tyveri af disse fichekort. Hvis vi opdager et tyveri, vil det straks blive anmeldt til politiet. Men den mest effektive beskyttelse er, at de besøgende tager vare på fichekortene, så samlingen forbliver intakt. Desværre er de første 25 kort allerede forsvundet.

Film

Kirkebøgerne efter 1892 er ikke blevet overført til fiche. Derfor har vi efter ønske fra de besøgende ladet kirkebogsfilmene efter 1892 blive stående på filmlæsesalen. De er opstillet på bagvæggen mærket 4 (for Fyn: M 7.631-7.872) og i det lille filmanneks mærket 6 (for Sjælland: M20.001-20.388, for Sønderjylland: M 48.730-48.914 og for Nørrejylland: M 52.670-53.637). Vi har

nemlig valgt at stille filmene op i nummerorden.

Desuden har vi stadig opstillet film af folketællinger 1855-1911, stambøger, lensregnskaber, modelbøger og matricler og dele af Danske Kancelli. De er opstillet i det lille anneks på reolerne mærket 5 og 6. Derimod er der ikke blevet plads til filmene af amtsregnskaberne, der er opstillet i nærmagasinet og skal bestilles på almindelige kundebestillingsedler til brug på filmlæsesalen.

Derudover har Rigsarkivet en meget stor filmsamling, der er opstillet i Glostrup, og derfor også skal bestilles på almindelige bestillingsedler. De ekspederede film reserveres til den besøgende på reol mærket nr. 7 lige overfor indgangsdøren. Også til filmene har vi fremstillet særlige klodser med bordets nummer, som sættes ned i kassen, hvor filmæsken tages op. Der kan kun fremtages en film ad gangen.

Læseapparater

Som det er fremgået af det foregående, har vi stillet store samlinger af både film og fiche til rådighed for publikum til selvbetjening. Der skal således være både film- og fidelæseapparater til rådighed. Vi er meget spændte på, om vi har truffet den rette fordeling. Det vil erfaringen vise. Der er opstillet 24 fidelæseapparater på bordene nr. 60-83 og 25 filmælæseapparater på bordene nr. 84-108. De to readerprintere står på bordene mærket nr. 8 og 9 på oversigtstegningen. Dertil kommer 6 fidelæseapparater på hovedlæsesalen, der skal tjene som reservepladser, når alt er optaget på filmælæsesalen. At de skal opfattes som reservepladser, understreges af, at der ikke vil være vejledning ved disse 6 pladser. De 6 reservepladser har endnu ikke været i brug, hvilket understreger, at der endnu har

været plads til alle på filmælæsesalen i dette efterår. Der har således heller ikke været behov for at sætte reservationssystemet i kraft. Men vi ved alle, at det først er nu, den store efterårssæson sætter ind.

Endelig skal jeg minde om, at vi har tegnet serviceabonnement på alle læseapparater. Det betyder dels et almindeligt eftersyn af alle apparater, dels en forpligtigelse for firmaets teknikere til at rykke ud, når vi tilkalder dem. Derfor er det vigtigt, at de besøgende gør Ole Dahl Hansen opmærksom på eventuelle svigt og mangler.

Udviklingen på filmælæsesalen er forløbet godt og roligt - også efter udsagn fra flere af de besøgende. Det er dog som sædvanlig ikke mindst takket være Ole Dahl Hansens indsats.

Åbningstider i efteråret 1996:

Hverdage: kl. 09.00 - 17.00
Lørdage indtil 1. april: ... kl. 09.00 - 17.00
Fredag den 13. dec. 96 lukkes kl. 12.00
Mellem jul og nytår: Lukket.

FRA KØBENHAVN TIL EJER

Anne Pedersdatter Ramshart i Ejer, **Oversted** Sogn (der også rummer Ejer Bavnehøj) er omtalt i et skifte 27.2.1720 (Erik Brejl: Skanderborg Rytterdistrikt. Uddrag af samtlige bevarede 3002 skifter 1660-1765). Her nævnes afdødes ægtemand 1°, Christian Henriksen Frost, børn i dette ægteskab, heriblandt Anne Catrine (min ane 2627, gift med Rasmus Hansen, Fårhus i Rye, og Adam Levin Christensen "i udlandet". Afdøde efterlod endvidere sin husbond fra ægteskab 2° skovridder Chr. Poulsen Ferslev - Også hendes første ægtefælle havde været skovridder.

Om disse to oplyses i Svend Balslev: Danske skovfolk 1989 om **Frost**, at han fra 20.4.1677 til sin død 1693 var skovridder i Skanderborg Amt, og om hans navnebror og kollega og successor i Ramsharts hus, Chr. Ferslev, at han i 1700 blev adjungeret som skovridder med succesionsret i Voer Hr., Skanderborg Amt, men fik sin afsked 16.4.1731 med begrundelsen "en slet, fortrukken karl, behæftet med stor gæld og duer intet, må kasseres".

Efter Anne Ramharts død var han blevet gift med Margrethe Pedersen Torning. Disse skovfolk havde deres virke i det jyske søhøjland. **Men Anne Pedersdatter Ramshart må stamme fra København.** Her møder vi en slægt Ramsholt, købmænd med tilknytning til Færø- og Islandshandlen og for nogles vedkommende også med sæde i bystyret. Det har dog ikke været mig muligt ud fra den trykte litteratur (O. Nielsens bøger om Københavns historie m.m.), at konstatere Annes forældre og andre pårørende.

Anne Ramharts søn med Frost, Adam Levin Christiansen Frost er givetvis - de sjældne fornævne taget i betragtning - opkaldt efter Christian V's yndling, Adam Levin Knuth (1648-99). Han indvandrede fra Mecklenburg og opnåede en række embeder i Danmark, bl.a. som amtmand over Københavns Amt fra 1683. Han erhvervede sig flere sjællandske godser, Tybjerggård, Gisselfeldt, Assendrup og Farumgård.

Det må derfor antages, at Anne er født i hovedstaden eller dens omegn, og at hendes familie har haft forbindelse med Knuth. Herved er hun blevet kendt med skovridder Frost, der kan have været jysk født (slægten findes i Østjylland) med midlertidig tjeneste på nogle af Knuths godser.

Skulle nogle af Slægt og Stavns læsere have kendskab til slægten Ramshart, vil jeg være meget taknemmelig for nøjere oplysning.

Bent Østergaard
Rundvangen 6
2605 Brøndby
43 96 23 24

“Besættelsen af Horsens 1864”

Afskrift af brev skrevet i 1864 af Carl Addit Henrik Kampmann. (f. 21.3.1834 i Næstved, d. 8.3.1912 i Horsens)
Exam. juris. Herredsfuldmægtig, senere branddirektør og godsforvalter, forligsmægler m.m. i Horsens.

Horsens, den 19. Martz 1864.

Mit sidste Brev til Eder var saavidt jeg mindes af 9. Martz, samme Dag vore Tropper gjæstede os paa Retræiten fra Veile.

At der efter denne Dag vilde komme en Tid i hvilken vi vilde blive afskaarne fra al Forbindelse med Omverdenen hvade jeg dengang nok en Anelse om og det blev ogsaa ganske rigtig Tilfældet. Skjøndt der endnu kun er ringe Udsigt til at vi snart ville kunne meddele os til den Deel af Landet, som ligger udenfor Fjendens Forpostlinie, vil det dog vel engang skee, og i Haab om at det ikke vil vare altfor længe, vil jeg idag begynde et Brev til mine Kjære paa Sjælland.

Gud veed hvor gammelt det skal blive før det naaer Eder, og hvad vi til den Tid skulle opleve.

I samme Øieblik som jeg sluttede mit sidste Brev (d.9. Martz Aften kl. 7) blev vore Tropper allarmede til hastig Udrykning. I et forrygende Sneefog stillede de paa Søndergade. En ordonnants havde bragt Melding om at tyske Patroiller havde viist sig ved Forposterne og at der var

faldet Skud ; som det senere formodedes havde nogle af vore Husarer skudt efter vort eget Infanteries Forposter, idet de i Mørket og Sneeværet ikke kunde skjeldne Ven fra Fjende. En senere Melding, hvis Indhold forblev ukjendt for Publicum, gav Anledning til at Tropperne, efter at have været opstillede en Times Tid, atter bleve permitterede til Quartererne, og at vore Forposter ikke blev inddragne.

Om Natten kl. 3-4 blev der atter blæst Allarm paa Grund af en af Fjenden i 1 á 2 Miles Afstand Vest om Horsens gjort omgaaende Bevægelse, og efter at have afkastet Broerne over Bygholm Aa Syd for Horsens, begav Vore sig paa Marchen mod Nord.

Om Morgenen d. 10. Martz kl. 6 fortalte Rygtet, at de tyske Tropper c. 25.000 Mand stærke, stode udenfor Sønderport. Nysgjerrig som alle Andre i de Dage, ilede jeg derud, men kunde ikke opdage een, end sige 25.000 Tydskere. 12 Mand af 7. Regiment, som havde forvildet sig om Natten vare blevne afskaarne ved Rødebroes Afkastning, men bleve lykkeligt hjulpede over, og paa en Vogn sendt afsted Nord paa efter Regimentet.

Af een af disse Efternølere fik Cancellieraad Busch, som var fulgt med mig, Efterretning om at hans Gaard Rosenlund, 1½ Miil Vest for Byen, samme Nat var afbrændt, formeentlig ved Uforsigtighed af de der indquarterede Dragoner af 5. Regiment, som pludseligt blev jagne derfra.

Foruden Busch og mig vare vel en Snees Mennesker samlede ved Broen for at see de bebudede 25.000. Omtrent et Par Tusinde Alen Syd for Broen sænker Chausseen sig i en Dal og fra denne Dal kom pludselig et Par Skikkelser tilsyne. "Dér er de, dér er de" lød det nu og med Tungen ud af Halsen løb man nu tilbage til Byen.

I min Kikkert kunde jeg see, at de Skikkelser, som man havde antaget for Tydskere vare 2 Bønder, men Frygten for at de formodede Fjender kunde lade høre fra sig i Skikkelse af en ? eller presse Folk til at være behjælpelig med at slaae Bro over Aaen, var imidlertid nu saa store, at man ikke mere vovede sig i Nærheden af Broen.

De første virkelige Tydskere viste sig kl. omtrent 10 om Formiddagen og var kun c. 30 Mand stærke ; det var Deels østerrigske Jægere, deels Husarer.

Ved Hjælp af Telegraphstænger og Brædder lagde de en interemistisk Bro over Aaen og kom ind i Byen, men vovede sig ikke længere end til den Sydligste Deel af Byen, hvor de Dristigste vovede sig ind i Husene for at købe Cigarer, Brød og Brændeviin.

??? blev af en Officeer forlangt anvist et Locale til 50 Mand og 40 Heste i den sydligste Udkant af Byen. Husarpatrouiller bleve udsatte paa Hjørnet af Hospitalsgade og Søndergades Port og paa Sundveien, saaledes at al Færdsel fra Byen med Vest, Nord og Øst var afspærret.

Det syntes imidlertid som om Fjenden ikke var fuldkommen sikker paa at "Die Dänen" ikke var i Nærheden, thi Byen blev flere Gange gjennemsøgt af Husarpatrouiller, men kun med spændte Karabiner og i fuld Galop. Om Aftenen viste endeel Cavallerie sig Syd for Byen, men kom ikke herind, hvorimod de 50 Mand, som havde været her om Dagen, bleve trukne tilbage, og Natten forløb uden videre Forstyrrelse.

Den 11 om Morgenen kl. 6-7 begyndte imidlertid Commercen for Alvor. Et Compagni østerrigske Jægere besatte Raadstuepladsen paa Søndergade, medens en uendelig Række Infanteri, Husarer, Dragoner, Kyradserer, Artilleri, Brotrain og Bagage drog igjennem Byen mod Nord.

Alt østerrigsk, med Undtagelse af et Regiment preussiske Kyradserer. Den østerrigske Feltmarskalk General Gablenz med sin Stab passerede ligeledes herigjennem. Toget igjennem Byen varede fra kl. 6-7 næsten uafbrudt til Middag og bragte vel en Styrke af henimod 20.000 Mand Nord for Byen, foruden at, som det senere har vist sig, endeel Tropper ere gaaende Vesten om Byen.

At Fjenden begyndte sin Færd heri Byen med at foretage Arrestationer af forskellige hæderlige Folk, som, vistnok aldeles uden Grund, mistænkes deels for at have signaliseret til vore Tropper, deels for at have modvirket Fjenden paa anden Maade, er kun Krigens Gang, det er noget Enhver i et occuperet Land er udsat for.

Requisition af en Masse Fødevarer og Fourage blev strax udfærdiget, og jeg maatte afsted paa Landet for at tilveiebringe hvad vore ubudne Gjæster forlangte. Forsynet med et Passierschein fra Commandanten havde jeg ingen Vanskelighed med at passere imellem de fjendtlige Tropper, skjøndt det var bleven mørk Aften før jeg kom hjem.

Da Fjenden ingen danske Tropper fandt Nord for Byen, vendte i Dagens Løb 12.000 Mand tilbage og blev indquarterede her. Det var en stor lykke for Byen, at man fik snakket Fjenden fra selv at indquartere sig, hvilket han havde paatænkt. Indquarteringen, som nu blev besørget af Indquarterings-Commissionen, hvade et saa enormt Omfang, at der her i Herredsfogedgaarden laae en Brigadegeneral og 4 andre Officerer med Tjenerskab, Heste og Standbetjente samt 64 Menige ; hos Richters laae 3 Officerer ligeledes med Tjenerskab og Heste og 44 Menige og hos Buhks 2 Officerer og 14 Menige.

Den sidste Indquartering den Aften kom saa uventet, at Richter maatte lægge 30 Mand op paa Loftet i sit Baghuus.

Da de her laae i Foder, med Lygter og muligviis rygende Tobak og der paa samme Loft opbevaredes c. 170 ũ Krudt, turde Svigerfader (Købmand Elisius Richter) naturligviis ikke gaae i Seng, og da jeg ikke vilde lade ham sidde alene, blev jeg hos ham om Natten, som forresten forløb temmelig rolig.

Næste Morgen, d. 12. Martz kl. 4 om Morgenen purredes ud for atter at gaae Nord paa. Naar man ikke selv har seet det, gjør man sig inden Idee om den umaadelige Masse Mennesker, som Trompeten den Morgen ligesom kaldte frem af Steenbroen. De vedbleve i en Uendelighed at myldre frem og tilbage paa Gaden. Med Deres hurtige og lydløse Trin og i deres graa Kapper, lignede de i Mørket lange Rækker af vandrende 2benede Rotter.

Hvordan de Mængde Mennesker har faaet Plads heri Byen den Nat er mig ubegribeligt. Det var en egen Følelse naar man tænker paa, at man tilbragte Natten imellem 12.000 skarpladte fjendtlige Geværer.

Samme Dag udstedte Commandanturen en Proclamation, hvorved Byens Beboere, under Straf efter Krigslovene, paalægges paa enhver Maade at bidrage til at Fjendens Requisitioner hurtigt og nøiagtigt efterkommes og at afholde sig fra al Samqvem med den Deel af Landet, som ikke er under Occupation, samt at aflevere alle Slags Vaaben, Krudt m.v. Endvidere opfordrer man til nøie at bevogte hinanden !at slige Tilfælde, som dem, der indtraf ved Troppernes Indmarche i Veile blive umulige!.

Dette Sidste satte endeel Skræk i Folk ; Man vidste ikke hvortil der sigtedes, og Rygterne om at Beboerne i Veile havde skudt paa Tropperne og at der var forekommet Forgiftningsstilfælde, der havde havt Straf og Skydning eller Hængning til Følge, vare strax i Omløb.

Endnu idag veed man ikke hvad Veile har forseet sig i mod Fjenden, men Noget maa der være skeet, thi mange blandt Tropperne omtalte Veile med megen Indignation.

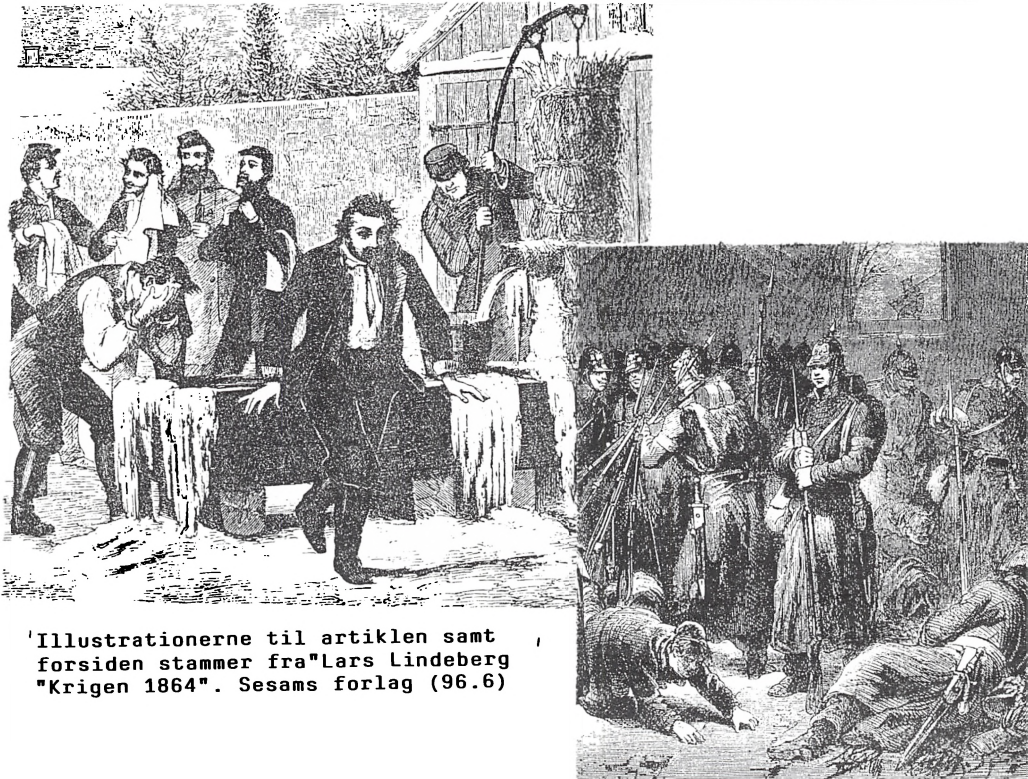
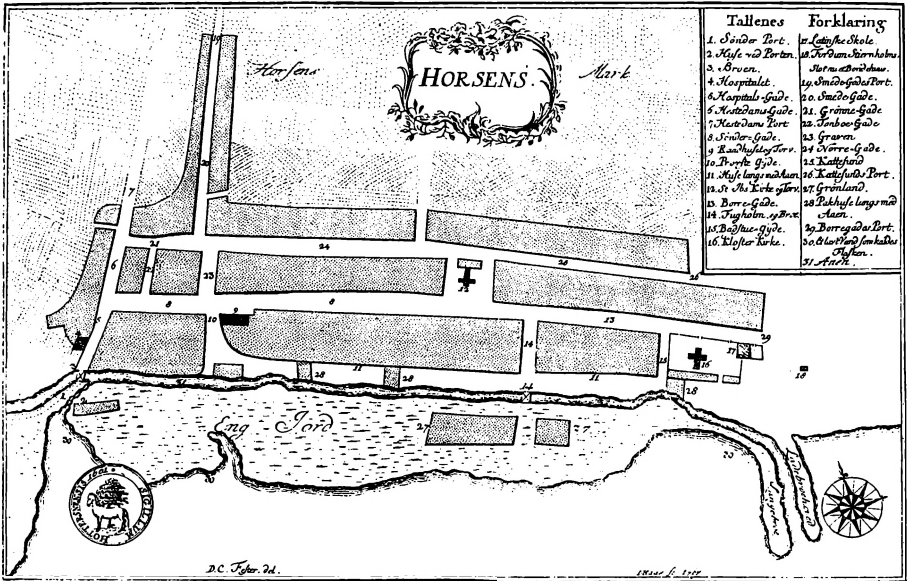
Den 13. Martz bestiltes Quarteer til 2 á 3000 Mand, kommende Syd fra. De maae imidlertid underveis have faaet Contra-Ordre, thi de kom ikke. Samme Dag aflagde Prinds Carl af Preussen (den preussiske Kongens Broder) et Besøg hos Tropperne Nord for Byen, og kom om Middagen herigjennem Byen paa Tilbageveien. Samtidig med ham kom Furrerskytter, som bestilte Quarteer til 4 á 5000 Mand af Tropperne Nord paa, som vare beordrede tilbage.

De kom hertil kl. 7 og bleve indquarterede for næste Morgen at trække længere mod Syd. I Anledning af denne Tilbagegaaen kom strax mange Rygter i Omløb. Snart var det en for os glimrende Affaire ved Dybbøl, snart en lignende ved Fredericia, som var Grunden. Rygter om at Krigen var udbrudt imellem Italien og Østerrig, og at Østerrig ganske trak sig ud af den dansk-tydske Strid, var de mest Glædelige.

Hvad Grunden er veed man endnu ikke, men Østerrigerne vedblev d. 14'og 15'at gaae tilbage med en Styrke af c. 5000 Mand daglig, som indquarterede her og derefter droge Syd paa.

Samme Dag (d. 13) beordres Amtmændene og Borgmestrene i Aarhus, Skanderborg, Veile og Ribe Amter til Wrangel i hans Hovedquarter i Kolding, som man formodede i Anledning af Udskrivning af en Krigsskat. I Forbindelse hermed staaer formodentlig en Proclamation fra Wrangel, som samme Dag opsloges, og hvori forbydes Udførsel af Heste, Kreaturer og Korn fra Jylland.

Fra d. 14'til idag d. 19'vedbliver Byen at være belagt med en Styrke af fra 2-5000 Mand, med Forposter i en Kreds af $\frac{1}{2}$ á 1 Miil Øst, Nord og Vest om Byen.

'Illustrationerne til artiklen samt forsiden stammer fra "Lars Lindeberg "Krigen 1864". Sesams forlag (96.6)

Den 16'synes et Par med Kul lastede Skibe, som viste sig ved Øerne udenfor Indløbet til Horsens Fjord, at have indjaget Tydskerne endeel Skræk, thi 4 Kanoner blev i en lynende Fart placerede ved Havnen. Det Vand holder Tydsken ikke af, det er Noget han ikke rigtig forstaar sig paa.

Den 18'forlanges af Magistraten i Horsens leveret i Bredal Kro inden samme Dags Middag 140 Rideheste og 60 Trækheste, som Magistraten har erklæret, at den ikke seer sig istand til at levere. Fra igaar af ere Forposterne trukne saa tæt sammen om Byen, at denne aldeles er afskaaret fra Forbindelse med Landet mod Øst, Nord og Vest.

De Fjendtlige Troppers Opførsel her har til Dato været upaaklagelig. For at undgaae saa mange Ubehageligheder som muligt, have Beboerne, uden dog paa nogen Maade at gjøre sig familiaire med Fjenden, søgt at gjøre Qvartererne saa gode som Omstændighederne tillader, og til Gjengjæld have Officerer og Soldater, der for det Meste have bestaaet af egentlige Østerrigere, Polakker, Ungarer og Italienerne, i Reglen opført sig exemplarisk. At der, naar det i en By paa 8 - 9000 Indbyggere, paa eengang indqvarteres 12.000 Mand fjendtlige Tropper, forekommer enkelte Smaa-Rapserier, fornemmelig af Fødevarer og Linned, er uundgaaeligt og har ogsaa været Tilfælde her. Men Excarter af videre Betydenhed er hver endnu ikke begaaet.

Der tales om at en Soldat, som i en Boutik har truet med sit Gevær for at faae Cigarer, er dømt til at skydes. Et Regiment af Windischgrätz's Dragoner fandt paa Tilbagemarchen for godt at plyndre en Baggers Boutik, medens Regimentet holdt Hviil paa Gaden. Saasnt det blev meldt Commandanten blev Skaden imidlertid strax betalt af en af Regimentets Officerer. Hvis de Skyldige havde kunnet udfindes vilde det ikke have gaaet dem godt. Disciplin og Mandstugt er overordentlig streng.

Skjøndt Østerrig er vor Fjende have de her indkvarterede Østerrigere baade sagt og viist, at de ikke ere vore Uvenner. De anerkjende fuldkomment den danske Soldats Tapperhed og Dygtighed. De siger, at de gjerne idag slaaes med den Danske, men de række ham ogsaa gjerne Haanden imorgen. De rose sig selv for at slaaes godt, hvilket vi have maattet erkjende (blandt andre har det fra Oversøe bekjendte Regiment Martini været her); derimod siger de at Preusserne slaaes slet, og i det Hele omtale de disse med megen Ringeagt. Hvad de mindst synes om her er Klimaet, navnlig i de første Dage de var her paa Eggen havde de uafadeligt Snee, Regn og en meget stærk Storm og maatte i dette Veir flere Dage i Træk foretage Marcher paa 6 Miil. "Ist es immer so bei Ihnen ?" og Ingen fandt naturligvis Lyst til at sige dem hvor rart de vilde finde det her naar de vilde blive her til Sommer.

En Proclamation fra Wrangel om hvorledes Officerer og Soldater skulde forpleies, indeholder bl.A. at Officererne skulde have 4 Retter Mad, Vien Kaffe med Brød og 10 fine Cigarer daglig, og de Menige bl.A. foruden Middagsmad, 1 Flaske Øl og 10 simple Cigarer eller 1/8 ũTobak daglig, har Gablenz erklæret ikke at ville sætte i Kraft her.

Endnu har vist Ingen lidt mere ved Occupationen end vore stakkels Bønder, thi ikke blot maa de daglig yde store Leverancer til Fjendens Magaziner, foruden at mange af dem har indkvartering hjemme, men Fjenden forlanger daglig afgivet 350 forspændte Vogne til Vognparken. Disse Vogne have i flere Dage og Nætter i Storm og Sneeveir holdt forspændte, og blev først afløst hver 48 Time. Nu er det lykkedes at faae Tilladelse til at lade dem spænde fra om Natten. Om regelmæssig Afløsning er der ikke længere Tale.

Byen er afspærret fra Landet paa 3 Sider, og de Vogne, som engang ere inde, maa blive og tages i Brug naar de behøves. At en Masse af Bøndernes Heste ville faae et Knæk, som de aldrig forvinde er en Selvfølge. De jydskke Bondeheste ere altfor kjælent opdragne til at de kunne taale at være saaledes udsatte for Vind og Veir.

Af fjendtlige Tropper have vi til idag havt Brigaderne Thomas, Dormus, Nostitz, Gondrecourt og Dobrzensky. Saavidt jeg veed er hver Brigade c. 5000 (muligen lidt større) altsaa en temmelig betydelig Styrke de have sendt os paa Halsen.

Kjedelig er den totale Mangel paa Blade og altsaa paa Nyheder fra omverdenen. Denne Mangel skaber en Uendelighed af de meest urimelige Rygter. Hvis der ikke udfordredes mere end eet Menneskes Tid til at optegne alle de Historier man her har løbet med siden Fjenden kom, kunde jeg have Lyst til at paatage mig dette Arbejde ; det kunde være ret morsomt bagefter at see hvor taabelig man har været. Østerrigerne maa dog absolut selv finde det latterligt, at de tydske Blade indeholder Beretninger om et stort Slag ved Skanderborg, hvor de selv indrømmer, at der er faldne mange Tydskere, men naturligviis langt flere Danske. At de under Sværds slag bemægtigede sig Jyllands Hovedstad, Aarhus, som et Wienerblad ligeledes fortalte, kan jo ikke nægtes, men Maaden hvorpaa det berettes maa jo lade Wienerne tro at deres Soldater her have gjort et Coup.

Fjenden har igaar Aftes reqvireret 2000 Td. Havre. Magistraten har pruttet dem af til 700 Td., som ere lovede idag og efter Sigende allerede ere læssede paa Vogne, som holde udenfor Sønderport, parate til at kjøre Syd paa. Han har i det Hele taget i de sidste Dage complet tømt sine nu temmelig betydelige Magaziner og ført dem Syd paa.

Dette, i Forening med at han trækker Forposterne saa Langt tilbage, og at han ligeledes begynder at sende sine Syge bort, vækker Haab om, at han snart vil fortrække. Veile vil han i al Fald holde, da han har kastet Skandser baade Nord og Syd for Byen. Han mener, at han, hvis han rykker herfra vilde holde sine Forposter mellem Veile og Horsens.

Om hvor vore egne Tropper ere gaaer der de forunderligste Rygter, snart hedder det, at de ere i Tebstrup 1½ Miil Nord herfor, snart i Salten 2½ Miil Nordvest herfor, snart i Viborg, Silkeborg, paa Mols og mange andre Steder.- Igaar fortalte man, at 7. Regiment havde havt Patrouiller i Serridslev, 3/4 Miil Nordøst

herfor. At nogle af dem, navnlig 7. Regiment, ere indskibede fra Aarhus troer man at vide med Vished

d. 20. Martz.

Der forlyder ikke længere noget om at Tropperne drage bort ; tværtimod synes det idag som om de rolig ville blive her. Igaar Aftes hørte jeg fra en Kilde, som jeg har Grund til at troe er paalidelig, at Vore have haft Patrouiller i Skanderborg, og at Fjenden har have Patrouiller lige syd for Skanderborg. Grunden til at han flytter Magazinerne Syd paa er altsaa snarest at han frygter for at blive overrumplet her, i hvilket Tilfælde han vil sikkre sig hvad han har faaet leveret. Man har siden igaar Middags hørt Kanonade og mener at de gjælder Fredericia. Der begynder at blive Udsigt til at faae danske Aviser. General Dormus, der for Tiden er vor Herre, har erklæret, at naar Beboerne indgik til ham med en Ration desangaaende, vilde han ikke modsætte sig den.

d. 21. Martz.

Jeg hører, at man kan faae Brev besørget med den fjendtlige Feltpost og har derfor idag skrevet et Par Ord til Conrad (yngre broder i Næstved). De ere temmelig indholdsløse da Brevet skal afleveres aabent. Det synes igjen i Aften som om Tydskerne ville bort. Der er til imorgen tidlig kl. 6 bestilt lukkede Vogne til begge Commandanterne og de have afleveret Nøglen til Raadstuelocalerne hvor de have havt Concettia.

d. 22. Martz Kl. 10

Endelig kan man da igjen trække Veiret uden at forsluge sig paa en Tydsker, da der ikke længere er en saadan i Byen, i al Fald ikke af dem, der hører til de regulaire Tropper, som alle droge Syd paa imorges kl. 9. Den const. Borgmester, Grosserer Wimming, Kjøbmand I.Z.Levy og Agent Høyer have de taget med. Man taler om at der kommer Preussere imorgen.

Samme Dag kl. 11

Hvorlænge var Adam i Paradis ? Det bekræfter sig, at Preusserne kommer. En preussisk Intendant har været her med nogle uforskammede Requisitioner, som bl.a. gaaer ud paa en daglig Leverance af 350 Td. Havre, 4.500 Cigarer, 600 Fl. Viin, adskillige Centner brændt Kaffe foruden Kjød, Hø, Halm, Ærter o.s.v. i samme beskedne Forhold. Han har sagt, at der i Eftermiddag vil blive bestilt Quartier til den Styrke, som skal ligge her. "Hvis vi taget Fredericia idag kommer her 12.000 Mand, hvis ikke foreløbig kun 6.000 Md".

Man kommer immer, ved at see eller høre en Preusser, til at tænke paa det gamle Mundheld om store Ord og fedt Flæsk. Det vilde være morsomt om vore Tropper kom hertil før Preusserne, det skulde glæde mig inderligt om de vilde narre dem. De kunde have godt af ligesom Østerrigerne at faae en Parforcemarch til Aarhus og saa vende om igjen med en lang næse.

d. 23. Martz

Preussernes Fourerskytter kom da i Formiddags og Horsens og Omegn er idag bleven belagt med 5000 Mand. I Anledning af deres uforskammede Requisitioner har jeg igjen idag maattet gjøre en udskrivningsreise til Serridslev og Steensballegaard. Det lader til at Preusserne ville blive

strengere Gjæster end Østerrigerne, der bestandig have opført sig godt her, og i Forhold til de Andre vare beskedne i deres Fordringer.

d. 25. Martz

Idag Hesterøveriet. Fjenden har taget 15 af de bedste Heste i Byen og endeel paa Landet. Østerrigerne indskrænkede sig til at røve Læder til Støvler og Jern til Hestesko samt vore Bøsser og andre private Vaaben, hvilket vi dog have Løvte om at faae igjen. De Tropper, som kom iforgaars bestaar af et Regiment røde og et Regiment blaae Husarer, samt et Regiment Kuirasserer ; Resten er Gade-Infanteri og forskellige Regimenter samt et Batteri. I Eftermiddag kl. 5-6 kom der Uro i Leiren og Kl. 8 afmarcherede igjen 1. Bataillon og 1. Batteri mod Syd. Der gaaer Rygter om at Beleiringen af Fredericia skal være Opgivet.

d. 27. Martz

Fjenden er igjen borte. Hvad Grunden er veed man endnu ikke, men vi ville forhaabentlig snart faae den at vide. Gid han nu blot vilde blive borte med det samme.

Jeg kan tænke, at I paa Sjælland ere lidt ængstelige for os her ifølge de overdrevne Efterretninger Bladene have havt angaaende Fjendens Forhold her. Hvad Bladene have indeholdt om at man ogsaa heri Horsens skulde have viist "Dansk Raseri" mod Østerrigerne er aldeles løgnagtigt. Det er ikke godt tænkeligt, at en saa stor fjendtlig Indqvartering i en By af Størrelse som Horsens kunde gaae for sig med større Orden og med færre Ubehageligheder end det har været Tilfældet her.

Louise har lovet at skrive, men jeg veed ikke om hendes Brev kommer samtidig med mit, som jeg vil søge at faae bort med første Leilighed.

Brevet bedes sendt til Conrad, det er blevet for langt til at jeg har Lyst til at skrive 2 Exemplarer deraf.

Lev vel ! og lad os nu snart høre fra Eder. Moder takkes for hendes kjærlige Brev af 17. dMd. Det gjør os ondt, at Øinene ere saa slemme.

Venligst Hilsen til Alle fra Eders Addit.

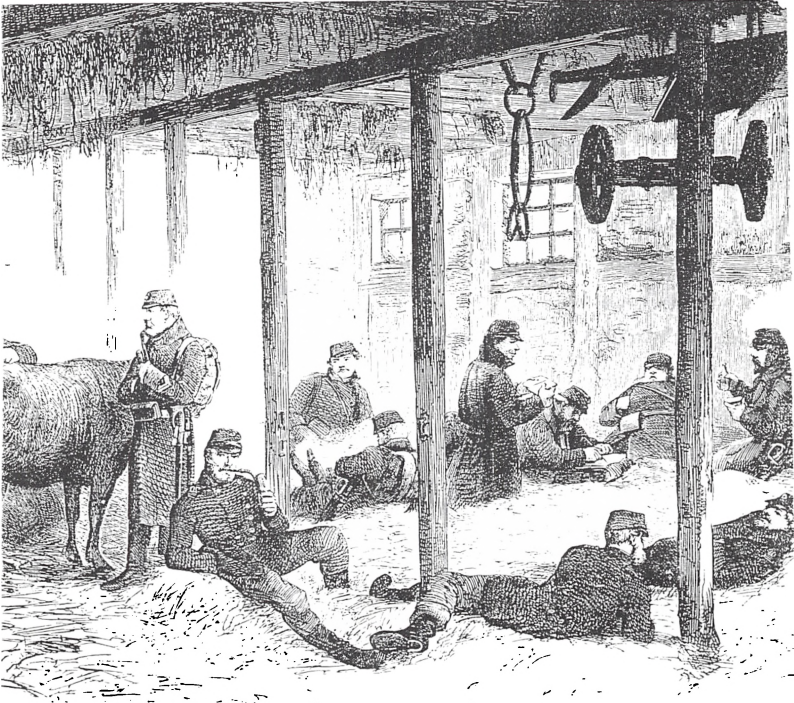
Et Exemplar af Horsens Aviis, indeholdende en temmelig sandfærdig Fremstilling af den østerrigske Occupation i Horsens medfølger.

Dette brev er udlånt af Inger Lerche. Ligger De inde med gamle breve med interessant indhold - det være sig om krigshandlinger, som ovenfor, eller f.eks. beskrivelser af dagliglivet - så briger jeg det gerne her i bladet. Dog må brevtteksten ikke tidliger have været aftrykt i årbøger e.lign.

I tidsskriftet "Skalk" nr. 4 1996 bringes som kronik "Århus-historie" af M.W./H.A. som giver en orientering af krigshandlingerne ved Århus i 1849.

Ligeledes har Horsens Museum udgivet bogen:"Alexander Lindes dagbog fra Horsens 1864. Den koster kr. 60.

Lone Wredstrøm

Et sjældent godt kvarter i teltet.

Genealogica 2. del

Kraks danske gader og veje, fortegnelse over samtlige gader og veje i Danmark. 1. udgave 1996. Krak. kr. 450 (65.016)

Lind Hansen, Flemming: Fra laug til lov, handelsskolernes opståen. Danmarks Handelsskoleforening kr. 200 (65.07)

Wohlfahrt, Eske: Limfjordsforbindelser. Limfjordsmuseet kr. 35 (65.0964)

Hansen, Kurt: Skibspost til og fra Danmark i midten af 1800-tallet. AFA-forlaget kr. 290 (65.86)

Lange, Ole: Logbog for Lauritzen 1884-1995, historien om konsulen, hans sønner og Lauritzen Gruppen. Munksgaard kr. 246 (65.908)

Mortensøn, Ole: Sejlskibssøfolk - fra Det sydfynske Øhav. Langelands Museum kr. 285 (65.909)

Sørensen, Kurt: Mellem hav og fjord, lille billedbog om Nykøbing-Rørvig's maritime historie. Ursula kr. 40 (65.909)

Pedersen, Poul Erik: Signalering til søs, flagsignalering i den danske orlogsflåde i perioden 1720-1800. Marinehistorisk Selskab kr. 198 (65.91)

Tarbensen Christensen, Chr.: De nærer sig af vrage - , blandt strandfugeder, bjergere og redningsmænd imellem Nymindegab og Thorsminde. Foreningen Danmarks Folkeminder. kr. 195 (65.98)

Vellev, Jens: Saltproduktion på Læsø, i Danmark og i Europa. Hikuin. kr. 100 (66.11)

Waaben, Ebba: Christian 4's salpeterværker. Rigsarkivet kr. 190 (66.11)

Burchardt, Jørgen: Arbejdsliv og ny teknologi, Vilh. Langes Tobaksfabrik, Slagelse 1873-1966. Gyldendal kr. 186 (66.88)

De danske Kalk- og Mergelselskaber, kalk og mergel gennem tiderne. Eksp. Ole Holt Nielsen (Viborg) kr. 125 (69.98)

Fredede bygninger. Årgang 1995. Skov- og Naturstyrelsen. kr. 100 (71.6)

Egevang, Robert: Nexø, historiske huse og byens borgere, købstad i 650 år. Nexø Boghandel kr. 198 (71.64)

Kirke og kunst i 100 år, historie, arkitektur, udsmykning, sølv og tekstil. Kirkefondet kr. 25 (71.86)

Lønstrup, Jørn: Skagen - den tilsandede kirke. Skagen Fortidsminder kr. 125 (71.864)

Elsøe Jensen, Jørgen: Danmarks middelalderlige byplaner. Bind 4, Nordjylland. Odense Universitetsforlag kr. 225 (71.956)

FØLGENDE TITLER KAN ALLE SKAFFES GENNEM BYGGECENTRUM BOGHANDEL TIL EN PRIS AF CA. 150 PR. BIND. Alle med undertitel:bevaringsværdier i byer og bygninger 1995.

Brønshøj-Husum bydelsatlas (71.95637)

Vanløse bydelsatlas (71.95637)

Silding, Grethe: Fredericia kommuneatlas (71.9564)

Thule Hansen, H.: Grenaa kommuneatlas (71.9564)

Skive kommuneatlas (71.9564)

Vordingborg kommuneatlas (71.9564)

Svendsen, Susanne: Amager bybilleder, på kanten af byen. Amager Bog & Idé kr. 89 (71.9564)

Pedersen, Kenno: Fusk. Helsingør Kommunes Museer kr. 50 (76.096)

Nyholm, Hans: Kirkeklokker i Danmark, en registrant. Hikuin kr. 120 (76.35)

Hvidberg, Ena: Det disciplinerende sting, udklipshedebo, udstyrssyning og kvindelighed 1870-1940. Greve Museum kr. 135 (76.46)

Vinther, Orla: Musikken i 1700-tallet, overgangstid og wienerklassik. Systime kr. 250 (78.912)

Olden-Jørgensen, Sebastian: Poesi og politik, lejlighedsdigtningen ved enevældens indførelse 1660. Museum Tusulanum kr. 198 (81.62)

Danmarks stednavne. Nr. 22: Stednavne i København og Københavns Amt, Sokkelund Herred, Amager, Saltholm. C.A.Reitzel kr. 157 (89.684)

Grandt-Nielsen, Finn: Danske billetter, lokale nødpenge-sedler fra Napoleonskrigenes tid 1807-16. Dansk Numismatisk Forening kr. 350 (90.88)

Fra korsridder til ridderkors, Elefantordenens og Dannebrogordenens historie. Odense Universitetsforlag kr. 390 (90.89)

Danske præsters indberetninger til Oldsagskommissionen af 1807, Vest- og Sydjylland. Wormianum. kr. 285 (91.15)

Kragh Nielsen, Niels H.: Sønderjyder i den store krig 1914-18. Historisk Samfund for Sønderjylland kr. 145 (91.91)

Holm, Poul: Kystfolk, kontakter og sammenhænge over Kattegat og Skagerrak ca. 1550-1914. Fiskeri- og Søfartsmuseet, Saltvandsakvariet (95)

Søfart, politik, identitet. Udgivet i forbindelse med Ole Feldebæks 60-års dag 22.7.1996. Falcon. kr. 385 (96.04)

Engholm, Carl: Danske kongeslægter i det 8. & 9. århundrede, Karl den Store og Danerne. Dansk Historisk Håndbogsforlag kr. 128 (96.1)

Fauerholdt Jensen, L.E.: Vikingernes Danmark, den sømilitære ledingsorganisations administrative inddeling og de danske bispedømmer o.1140. Aalborg Universitetsforlag kr. 168 (96.1)

Lerdam, Henrik: Danske len og lensmænd 1370-1443. Museum Tusulanum kr. 175 (96.1)

Lund, Niels: Lid, leding og landeværn, hær og samfund i Danmark i ældre middelalder. Vikingeskibshallen kr. 250 (96.1)

Skyum-Nielsen, Niels: Fruer og vildmænd. Bind 1: Dansk middelalderhistorie 1250-1340. (Videreførelse af hans: Kvinde og slave) Akademisk Forlag kr. 298 (96.1)

Østergaard, Bent: Sven Estridsens danmarkshistorie, Danmarks politiske historie ca. 890-965. Eget forlag kr. 35 (96.1)

Sørensen, Kurt: Borgene ved Nygård, om middelalderens borganlæg Borren, Næsholm og Nygård nær Nykøbing Sjælland. Eget forlag kr. 40 (96.15)

Danmarks riges breve. 4. række, 3. bd.: 1386-1388. 4. række, 4. bd.: 1389-1392. C.A.Reitzel kr. 250 og 350 (96.18)

Diplomatarium Danicum. 4. række, 3. bd.: 1386-1388, 4. række, 4. bd.: 1389-1392. C.A. Reitzel. a kr. 275 (96.18)

Andersen, Helge: Orlogsskibet "Prinds Christian Frederik", skibet og dets togter 1807-1808 og dets dramatiske endeligt ved Sjællands Odde. Nyboder Boghandel kr. 248 (96.3)

Bregnsbo, Michael: Gejstlighedens syn på samfund og øvrighed 1775-1800, belyst ved trykte prædikener og taler. Den danske historiske forening (96.3)

Henningsen, Peter: Niels Juel og almuen på Tåsinge 1714-66, elitekultur og folkekultur i Danmark i det 18. århundrede. Tåsinge Museumslaug kr. 190 (96.3)

Kong Christian VIII.s Dagbøger og Optegnelser. Bind 4, 1. - 3. del: 1839-1848 samt Kommentar og register. Det kongelige danske Selskab for Fædrelandets Historie. kr. 750 (96.4)

Nielsen, Johs.: Treårskrigen 1848-1851. Tøjhusmuseet kr. 50 (96.5)

To hundrede Træsnit, Tegninger fra Krigen i Danmark 1864. Det Selvejende Institution Fregatten Jylland kr. 150 (96.6)

Adriansen, Inge: Fra det tyske nederlag til Slesvigs deling 1918-1920. Historisk Samfund for Sønderjylland kr.170 (96.9)

Rerup, Lorenz: Slesvig delt i 75 år, symbiose, konfrontation, naboskab. Grønseforeningen kr. 45 (96.9)

Når baner brydes, et pilotprojekt om 1920'erne til Dansk Kvindebiografisk leksikon. Statsbiblioteket i Århus kr. 150 (99.07)

Rhoed, Lars Andresen: Hvad folk døde af, sognepræsten Lars Andresen Rhoed's noteringer i Veggerslev og Villersø kirkebog over dødsfald 1791-1796. Greftra Tryk (99.246)

Ishøj, Lene Puck: Danskere, nævnt i avisen 1877 (på omslaget: Håndbog for lokalhistorikere og slægtsforskere) Lokalhistorisk Forening, Nykøbing Sj. kr. 30 (99.26)

Julin, Arne: Kvinderne og andre skjulte navne 1791-1890 (Dødsfald i Danmark, bind 3) Dansk Historisk Håndbogsforlag kr. 450 (99.26)

Andersen, Axel: Fortjente personers gravsted på Københavns Kommunes kirkegårde, Assistens, Bispebjerg, Brønshøj, Sundby og Vestre Kirkegårde. Københavns Kommune. Magistratens 4.afd. kr. 250 (99.263)

Folketælling 1801 og 1834 for Hjørring, Sankt Hans og Sankt Olai sogne. Historisk Arkiv, Vendsyssel Historiske Museum kr. 35 + 50 (99.264)

Gårdhistorie. Hæfte 7,1+2: Skærlund og Brogård, Hæfte 12,1+2 Uhre. Lokal- og Slægtshistorisk Forening for Brande og Omegn (99.264)

Janderup-Billum kirkebog 1 - 1637-1767. Fødte og døbte. Lokalhistorisk Værksted kr. 525 (99.264)

Larsen, Helle: Folketællingen 1787 + 1801 + 1834 (Farum). Farum Lokalhistoriske Arkiv a kr. 30 (99.264)

Lellinge sogns kirkebog 1734-1806. Borgering (i Lellinge) kr. 145 (99.264)

Nielsen, Svend Aage: Folk og beboelser i Vedersø. Vedersø Borgerforening kr. 165 (99.264)

Tranekær sogns folketællinger 1787-1906. Nordlangelands Lokalhistoriske Forening kr. 110 (99.264)

Jørgensen, Carl E.: Series rectorum, danske rektorer ved gymnasier og kurser siden reformationen, Gymnasieskolernes Lærerforening 1890-1990. Gymnasieskolernes Lærerforening (99.33739)

Glahn, Torben: Soraner-biografier 1584-1737, omfattende Den lille fyrsteskoole 1584-1585, Frederik II's kgl. frie skole 1586-1737 derunder Chr. IV's ridderakademi 1623-1665. Udg. 1978.

1747-1800, overhofmestre, lærere og studerende ved Fr. V's akademi i Sorø. Udg. 1975.

1822-1900 (redigeret af A. Kann Rasmussen). Udg. 1977.

1901-1960 (redigeret af Marcus Pedersen)Udg. 1970.

1584-1900, supplement til de i årene 1975, 1977 og 1978 udgivne bind.

1961-1985, indledt med biografier over 86 lærere, der har virket på Sorø Akademis Skole i tidsrummet 1961-1985 (redigeret af Palle Taarnhøj)
Alle udgivet af Soransk Samfund. Pris for det sidste bind (1961-85) kr. 475 (99.3375)

Biografier over danske mejeriingeniører. Dansk Mejeriingeniør Forening. kr. 100 (99.3637)

De fleste af de her medtagne titler er udkommet i 1995/96. Nogle af titlerne er dog ældre, men alle vil kunne hjemlånes via Deres lokale bibliotek.

AFSLUTTES I NÆSTE NUMMER.

Lone Wredstrøm

Erik Paludans Antikvariat

FIOLSTRÆDE 10, 1171 KØBENHAVN K
TELEFON 33 15 06 75, TELEFAX 33 15 06 76

*Vort næste katalog over
antikvariske bøger indeholder
afsnit om*

PERSONALHISTORIE STAMTAVLER

*Kataloget tilsendes gerne på
forlangende.*

Ring eller skriv ind.

Indholdsfortegnelse

Meddelelse fra kassereren.....s.	3
Meddelelser fra Rigsarkivet.....s.	4
Fra København til Ejer. Ved Bent Østergaard....s.	6
Besættelsen af Horsens 1864. Ved Carl Addit Henrik Kampmann.....s.	8
Genealogica. 2. del. Ved Lone Wredstrøm.....s.	23

Indhæftet midt i bladet er oversigten over forårets foredrag samt girokort til betaling af kontingent for 1997.

Nåda Mads kan Du høre,
Rask, hvad skal det blive til,
Olga, hvad skal vi dog gøre,
Hvis at Mads nu ikke vil?